

DIREKTIVA 2008/56/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. junija 2008

o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji)

(Besedilo velja za EGP)

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva določa okvir, znotraj katerega morajo države članice najpozneje do leta 2020 sprejeti potrebne ukrepe za doseg ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v morskem okolju.

2. V ta namen se morske strategije oblikujejo in izvajajo zato, da:

- (a) zagotavljajo varstvo in ohranjanje morskega okolja, preprečijo njegovo propadanje ali, če je mogoče, obnovijo morske ekosisteme na območjih, ki so jih prizadeli škodljivi učinki;
- (b) preprečujejo in zmanjšujejo vnose v morsko okolje za postopno odpravljanje onesnaževanja, kakor je opredeljeno v členu 3(8), ter tako zagotavljajo, da ni večjih posledic za morsko biotsko raznovrstnost, morske ekosisteme, človekovo zdravje ali zakonito uporabo morja ter da ti niso pretirano ogroženi.

3. Morske strategije pri upravljanju človekovih dejavnosti uporabljajo ekosistemski pristop in tako zagotavljajo, da je skupna obremenitev takšnih dejavnosti skladna z dosego dobrega okoljskega stanja in da ni ogrožena sposobnost morskih ekosistemov, da se odzovejo na spremembe, ki jih povzročajo ljudje, hkrati pa sedanjim in prihodnjim generacijam omogočajo trajnostno rabo morskega blaga in storitev.

4. Ta direktiva prispeva k skladnosti okoljskih vprašanj in zagotovitvi vključitve teh vprašanj v različne politike, sporazume in zakonodajne ukrepe, ki vplivajo na morsko okolje.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za vse morske vode, kakor so opredeljene v členu 3(1), in upošteva učinke prenašanja čez meje na kakovost morskega okolja tretjih držav v isti morski regiji ali podregiji.

2. Ta direktiva se ne uporablja za dejavnosti, katerih izključni namen je obramba ali nacionalna varnost. Vendar pa si države članice prizadevajo zagotoviti, da se takšne dejavnosti izvajajo na način, ki je skladen, v smislu upravičen in izvedljiv, glede na cilje te direktive.

B*Člen 3***Opredelitev pojmov**

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „morske vode“ pomeni:
 - (a) vode, morsko dno in podtalje od temeljne črte proti odprtemu morju, od katere se meri velikost teritorialnih voda, ki sega do najbolj oddaljenega območja, na katerem država članica v skladu z UNCLOS ima in/ali izvaja sodne pristojnosti, razen voda ob državah in ozemljih, navedenih v Prilogi II k Pogodbi in francoskih čezmorskih departmajev in območnih skupnosti; in
 - (b) obalno morje, kot je opredeljeno v Direktivi 2000/60/ES, njegovo morsko dno in podtalje, kolikor posebni vidiki okoljskega stanja v morskem okolju niso že obravnavani v navedeni direktivi;
2. „morska regija“ pomeni morsko regijo, opredeljeno v členu 4. Morske regije in njene podregije so opredeljene za namene lažjega izvajanja te direktive in so določene na podlagi hidroloških, oceanografskih in biogeografskih značilnosti;
3. „morska strategija“ pomeni strategijo, ki jo je treba razviti in izvajati v zvezi z vsako zadevno morsko regijo ali podregijo, kakor določa člen 5;
4. „okoljsko stanje“ pomeni celotno stanje okolja v morskih vodah, ob upoštevanju strukture, delovanja in procesov sestavnih morskih ekosistemov, skupaj z naravnimi fiziografskimi, geografskimi biološkimi, geološkimi in podnebnimi dejavniki ter fizičnimi, akustičnimi in kemičnimi razmerami, vključno s tistimi, ki so posledica človekovih dejavnosti znotraj ali zunaj zadevnega območja;
5. „dobro okoljsko stanje“ pomeni okoljsko stanje morskih voda, če te predstavljajo ekološko raznolike in dinamične oceane ter morja, ki so čista, zdrava in produktivna v okviru svojih naravnih pogojev, in če je uporaba morskega okolja na trajnostni ravni, tako da se ohrani možnost uporabe in dejavnosti za sedanje in prihodnje generacije, tj.:
 - (a) struktura, funkcije in procesi sestavnih morskih ekosistemov, skupaj s povezanimi fiziografskimi, geografskimi, geološkimi in podnebnimi dejavniki, omogočajo polno delovanje teh ekosistemov in ohranjanje njihove odpornosti na okoljske spremembe, ki jih povzroča človek. Morske vrste in habitati so zaščiteni, preprečeno je zmanjšanje biotske raznovrstnosti, ki ga povzroči človek, in raznolike biološke sestavine delujejo uravnoteženo;

▼ B

- (b) hidromorfološke, fizikalne in kemične lastnosti ekosistemov, vključno z lastnostmi, ki izhajajo iz človekovih dejavnosti na zadevnem območju, podpirajo ekosisteme, kot so opisani zgoraj. Antropogeni vnosi snovi in energije, vključno s hrupom, v morsko okolje ne povzročijo onesnaženosti.

Dobro okoljsko stanje se določi na ravni morske regije ali podregije iz člena 4 na podlagi kakovostnih deskriptorjev iz Priloge I. Na podlagi ekosistemskega pristopa se uporablja prilagodljivo upravljanje s ciljem doseganja dobrega okoljskega stanja;

6. „merila“ pomeni posebne tehnične značilnosti, ki so tesno povezane s kakovostnimi deskriptorji;
7. „okoljska ciljna vrednost“ pomeni kakovostno ali količinsko izjavo o zelenem stanju različnih elementov morskih voda, obremenitev morskih voda in vplivov nanje v zvezi z vsako morsko regijo ali podregijo. Okoljske ciljne vrednosti so oblikovane v skladu s členom 10;
8. „onesnaževanje“ pomeni neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v morsko okolje, kot posledica človekove dejavnosti, vključno z morskim podvodnim hrupom, ki ga povzroča človek in ki povzroči ali bi lahko povzročil škodljive učinke na žive vire in morske ekosisteme, vključno z izgubljanjem biotske raznovrstnosti, nevarnost za zdravje ljudi, ovire za pomorske dejavnosti, vključno z ribolovom, turizmom in rekreacijo ter drugimi zakonitimi uporabami morja, poslabšanje kakovosti morske vode glede njene uporabnosti ter zmanjšanje možnosti, ki jih ponuja morje, ali na splošno poslabšanje trajnostne uporabe morskega blaga in storitev;
9. „regionalno sodelovanje“ pomeni sodelovanje in usklajevanje dejavnosti med državami članicami in po potrebi tretjimi državami, ki si delijo isto morsko regijo ali podregijo, za namene razvoja in izvajanja morskih strategij;
10. „konvencija o regionalnih morjih“ pomeni katero koli mednarodno konvencijo ali mednarodni sporazum, skupaj z njegovimi vodstvenimi organi, ki so bili sklenjeni za namene varstva morskega okolja morskih regij iz člena 4, kot so Konvencija o varstvu morskega okolja območja Baltiškega morja, Konvencija o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika in Konvencija o varstvu morskega okolja in obalnih območij Sredozemskega morja.

*Člen 4***Morske regije in podregije**

1. Države članice pri izvajanju obveznosti iz te direktive ustrezno upoštevajo dejstvo, da so morske vode, ki so pod njihovo suverenostjo ali pristojnostjo, sestavni del naslednjih morskih regij:

▼B

- (a) Baltsko morje;
- (b) Severovzhodni Atlantski ocean;
- (c) Sredozemsko morje;
- (d) Črno morje.

2. Države članice lahko z namenom, da upoštevajo posebnosti posameznega območja, izvajajo to direktivo s sklicevanjem na pododdelke na ustrezni ravni morskih voda iz odstavka 1, če so takšni pododdelki razmejeni na način, ki je skladen z naslednjimi morskimi podregijami:

- (a) v Severovzhodnem Atlantskem oceanu:
 - (i) širše Severno morje, vključno s Kattegatom, in Rokavski preliv;
 - (ii) Keltsko morje;
 - (iii) Biskajski zaliv in iberska obala;
 - (iv) v Atlantskem oceanu, Makaroneška biogeografska regija, ki jo predstavljajo morske vode, ki obdajajo Azore, Madeiro in Kanarske otoke;
- (b) v Sredozemskem morju:
 - (i) zahodno Sredozemsko morje;
 - (ii) Jadransko morje;
 - (iii) Jonsko morje in osrednje Sredozemsko morje;
 - (iv) Egejsko-levatinsko morje.

Države članice Komisijo obvestijo o vsaki razdelitvi na pododdelke do datuma, določenega v prvem pododstavku člena 26(1), vendar lahko te pododdelke revidirajo ob dokončanju začetne presoje iz točke (a)(i) člena 5(2).

*Člen 5***Morske strategije**

1. Vsaka država članica v zvezi z vsako zadevno morską regijo ali podregijo razvije morską strategijo za svoje morske vode v skladu s programom dela iz točk (a) in (b) odstavka 2.

2. Države članice, ki si delijo morską regijo ali podregijo, sodelujejo pri zagotavljanju, da so ukrepi v vsaki morski regiji ali podregiji, ki so potrebni za doseg ciljev te direktive, zlasti različnih elementov morskih strategij iz točk (a) in (b), usklajeni v zadevni morski regiji ali podregiji v skladu z naslednjim načrtom dejavnosti, pri katerem si zadevne države članice prizadevajo za skupen pristop:

▼B

- (a) priprava:
- (i) začetna presoja, ki jo je treba zaključiti do 15. julija 2012, sedanjega okoljskega stanja zadevnih voda in vpliva človekovih dejavnosti nanj v skladu s členom 8;
 - (ii) določitev, ki jo je treba vzpostaviti do 15. julija 2012, dobrega okoljskega stanja za zadevne vode v skladu s členom 9(1);
 - (iii) vzpostavitev do 15. julija 2012 vrste okoljskih ciljnih vrednosti in s tem povezanih kazalcev v skladu s členom 10(1);
 - (iv) vzpostavitev in izvajanje do 15. julija 2014, razen kjer je v ustrezni zakonodaji Skupnosti določeno drugače, programa spremljanja za stalno presojo in redno posodabljanje ciljev v skladu s členom 11(1);
- (b) programi ukrepov:
- (i) razvoj, najpozneje do leta 2015, programa ukrepov, oblikovanega za doseg ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v skladu s členom 13(1), (2) in (3);
 - (ii) začetek delovanja programa, določenega v točki (i), najpozneje do leta 2016 v skladu s členom 13(10).

3. Države članice, ki mejijo na isto morsko regijo ali podregijo, ki jo zajema ta direktiva, morajo v primeru, da je stanje morja tako kritično, da je ukrepanje nujno potrebno, pripraviti program dela v skladu z odstavkom 1, ki vključuje zgodnejši začetek izvajanja programov ukrepov in morebitne strožje zaščitne ukrepe, pod pogojem, da to ne preprečuje doseganja ali ohranjanja dobrega okoljskega stanja v drugi morski regiji ali podregiji. V teh primerih:

- (a) zadevne države članice obvestijo Komisijo o svojem spremenjenem časovnem razporedu in ukrepajo v skladu s tem;
- (b) Komisija se povabi naj razmisli o zagotavljanju podpornih ukrepov državam članicam pri njihovih povečanih prizadevanjih za izboljšanje morskega okolja, s tem da zadevno regijo označi za pilotni projekt.

*Člen 6***Regionalno sodelovanje**

1. Za doseg usklajenosti iz člena 5(2) države članice, kjer je praktično in primerno, uporabljajo obstoječe regionalne institucionalne strukture sodelovanja, vključno s tistimi, ki jih določajo konvencije o regionalnih morjih, ki zajemajo tisto morsko regijo ali podregijo.

2. Za vzpostavitev in izvajanje morskih strategij si države članice znotraj posamezne morske regije ali podregije prizadevajo v okviru ustreznih mednarodnih forumov, vključno z uporabo mehanizmov in struktur, določenih v konvencijah o regionalnih morjih, za uskladitev svojih ukrepov s tretjimi državami, ki imajo suverenost ali pristojnost nad vodami iste morske regije ali podregije.

▼B

V zvezi s tem države članice, kolikor je mogoče, gradijo na ustreznih obstoječih programih in dejavnostih, razvitih v okviru struktur, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, kot so konvencije o regionalnih morjih.

Usklajevanje in sodelovanje se po potrebi razširi na vse države članice v prispevnem območju morske regije ali podregije, vključno s kopenskimi državami, da bi lahko države članice v tej morski regiji ali podregiji izpolnile svoje obveznosti iz te direktive z uporabo ustaljenih struktur sodelovanja iz te direktive ali Direktive 2000/60/ES.

*Člen 7***Pristojni organi**

1. Države članice do 15. julija 2010 imenujejo za vsako zadevno morskno regijo ali podregijo organ oz. organe, pristojne za izvajanje te direktive v zvezi z njihovimi morskimi vodami.

Države članice do 15. januarja 2011 predložijo Komisiji seznam imenovanih pristojnih organov skupaj z informacijami, navedenimi v Prilogi II.

Države članice istočasno pošljejo Komisiji seznam svojih pristojnih organov glede tistih mednarodnih teles v katerih sodelujejo in ki so pomembna za izvajanje te direktive.

Države članice v prispevnem območju vsake morske regije ali podregije določijo tudi organ ali organe, pristojne za sodelovanje in usklajevanje, kakor je navedeno v členu 6.

2. Države članice obvestijo Komisijo o vseh spremembah informacij, zagotovljenih na podlagi odstavka 1, v šestih mesecih od začetka veljavnosti takšne spremembe.

POGLAVJE II

MORSKE STRATEGIJE: PRIPRAVA*Člen 8***Presoja**

1. Države članice v zvezi z vsako morskno regijo in podregijo izvedejo začetno presajo svojih morskih voda, ki upošteva obstoječe podatke, v kolikor so ti na voljo, in zajema:

- (a) analizo bistvenih lastnosti in značilnosti in sedanjega okoljskega stanja zadevnih voda, ki temelji na okvirnem seznamu elementov, določenih v tabeli 1 Priloge III, in zajema fizikalno-kemijske lastnosti, tipe habitatov, biološke lastnosti in hidromorfologijo;
- (b) analizo prevladujočih pritiskov in vplivov, vključno s človekovimi dejavnostmi na okoljsko stanje zadevnih voda, ki:

▼B

- (i) temelji na okvirnem seznamu elementov, določenih v tabeli 2 Priloge III, in zajema kakovostno in količinsko povezavo različnih pritiskov ter prepoznavne trende;
 - (ii) zajema glavne kumulativne in sinergične učinke; ter
 - (iii) upošteva ustrezne presoje, ki so bile opravljene v skladu z obstoječo zakonodajo Skupnosti;
- (c) ekonomsko in socialno analizo uporabe teh morskih voda ter stroške poslabšanja morskega okolja.
2. Analize iz odstavka 1 upoštevajo elemente v zvezi z obalnimi in teritorialnimi vodami ter somornicami, ki jih zajemajo ustrezne določbe iz obstoječe zakonodaje Skupnosti, zlasti iz Direktive 2000/60/ES. Za izvedbo celovite presoje stanja morskega okolja analize upoštevajo tudi druge ustrezne presoje, kot so skupno izvedene presoje v okviru konvencij o regionalnih morjih ali pa so pripravljene na njihovi podlagi.
3. Države članice skušajo pri pripravi presoj v skladu z odstavkom 1 z usklajevanjem na podlagi členov 5 in 6 po svojih najboljših močeh zagotoviti, da:
- (a) so metode za pripravo presoje v morski regiji ali podregiji usklajene;
 - (b) se upoštevajo čezmejni vplivi in čezmejne lastnosti.

*Člen 9***Določanje dobrega okoljskega stanja**

1. Države članice s sklicevanjem na začetno presojo, ki se izvede v skladu s členom 8(1), v zvezi z vsako zadevno morsko regijo ali podregijo na podlagi generičnih deskriptorjev iz Priloge I za morske vode določijo vrsto značilnosti za dobro okoljsko stanje.

Države članice pri tem upoštevajo okvirne sezname elementov iz tabele 1 Priloge III in še zlasti fizikalno-kemijske lastnosti, tipe habitatov, biološke lastnosti in hidromorfologijo.

Države članice prav tako upoštevajo pritiske ali vplive človekovih dejavnosti v vsaki morski regiji ali podregiji, ob upoštevanju okvirnega seznama iz tabele 2 Priloge III.

2. Države članice obvestijo Komisijo o presoji, izvedeni v skladu s členom 8(1), in določanju v skladu z odstavkom 1 tega člena v treh mesecih po zaključku določanja.

3. Merila in metodološki standardi, ki jih bodo uporabile države članice in ki so oblikovani za spremembo nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se določijo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(3) na podlagi prilog I in III do 15. julija 2010 na način, da se zagotovi doslednost in omogoči primerjava med morskimi regijami ali podregijami, v kolikšni meri je bilo

▼B

doseženo dobro okoljsko stanje. Komisija se posvetuje z vsemi zainteresiranimi stranmi, tudi konvencijami o regionalnih morjih, preden predlaga takšna merila in standarde.

*Člen 10***Oblikovanje okoljskih ciljnih vrednosti**

1. Države članice na podlagi začetne presoje, izvedene v skladu s členom 8(1), v zvezi s posamezno morsko regijo ali podregijo oblikujejo celovit sklop okoljskih ciljnih vrednosti in s tem povezanih kazalcev za svoje morske vode za vodenje napredovanja v smeri doseganja dobrega okoljskega stanja v morskem okolju, ob upoštevanju okvirnih seznamov pritiskov in vplivov iz tabele 2 Priloge III ter značilnosti iz Priloge IV.

Države članice pri oblikovanju teh ciljnih vrednosti in kazalcev upoštevajo nenehno uporabo ustreznih obstoječih okoljskih ciljnih vrednosti, ki so za iste vode določeni na nacionalni in mednarodni ravni ter ravni Skupnosti, in zagotovijo, da so ti cilji medsebojno združljivi ter da se, kolikor je le mogoče, upoštevajo tudi ustrezni čezmejni vplivi in čezmejne lastnosti.

2. Države članice obvestijo Komisijo o oblikovanih okoljskih ciljnih vrednostih v treh mesecih po njihovem oblikovanju.

*Člen 11***Programi spremljanja**

1. Države članice na podlagi začetne presoje, izvedene v skladu s členom 8(1), izdelajo in izvajajo usklajene programe spremljanja za stalno presojo okoljskega stanja svojih morskih voda na podlagi okvirnega seznama iz Priloge III in seznama iz Priloge V ter s sklicevanjem na okoljske ciljne vrednosti, oblikovane v skladu s členom 10.

Programi spremljanja so usklajeni znotraj morskih regij ali podregij ter temeljijo na ustreznih določbah za presojo in spremljanje, ki so določene z zakonodajo Skupnosti, vključno z direktivama o pticah in habitatih, ali z mednarodnimi sporazumi in so z njimi usklajeni.

2. Države članice, ki si delijo morsko regijo ali podregijo, pripravijo programe spremljanja v skladu z odstavkom 1 in si zaradi skladnosti in usklajevanja prizadevajo, da se zagotovi, da:

(a) so metode za spremljanje v vseh morskih regijah ali podregijah usklajene, da se s tem omogoči lažjo primerljivost rezultatov spremljanja;

(b) se upoštevajo pomembni čezmejni vplivi in čezmejne lastnosti.

3. Države članice obvestijo Komisijo o programih spremljanja v treh mesecih po njihovi izdelavi.

▼B

4. Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo, ki upoštevajo obstoječe obveznosti in zagotavljajo primerljivost izsledkov spremljanja ter presoje in so oblikovane za spreminjanje nebi-stvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(3).

*Člen 12***Obvestila in presoja Komisije**

Komisija na podlagi vseh obvestil, prejetih v skladu s členi 9(2), 10(2) in 11(3) v zvezi z morsko regijo ali podregijo, za vsako državo članico presodi, ali elementi, ki so jih sporočile, predstavljajo primeren okvir za izpolnjevanje zahtev te direktive in lahko od zadevne države članice zahteva, da zagotovi razpoložljive in potrebne dodatne informacije.

Komisija pri pripravi teh presoj upošteva skladnost okvirov v različnih morskih regijah ali podregijah in po vsej Skupnosti.

Komisija v šestih mesecih po prejemu vseh obvestil iz prvega odstavka obvesti zadevne države članice, ali so po njenem mnenju elementi, ki so jih sporočile, v skladu s to direktivo, ter zagotovi smernice glede vseh sprememb, ki se ji zdijo potrebne.

POGLAVJE III

MORSKE STRATEGIJE: PROGRAMI UKREPOV*Člen 13***Programi ukrepov**

1. Države članice za vsako zadevno morsko regijo ali podregijo določijo ukrepe, ki jih je treba sprejeti za dosego ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v njihovih morskih vodah, določenega v skladu s členom 9(1).

Ti ukrepi se določijo na podlagi začetne presoje, izvedene v skladu s členom 8(1), in s sklicevanjem na okoljske ciljne vrednosti, oblikovane v skladu s členom 10(1), ter ob upoštevanju vrste ukrepov, navedenih v Prilogi VI.

2. Države članice ukrepe, določene v skladu z odstavkom 1, vključijo v program ukrepov in pri tem upoštevajo ustrezne ukrepe, ki jih zahteva zakonodaja Skupnosti, zlasti Direktiva 2000/60/ES, Direktiva Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode⁽¹⁾ in Direktiva 2006/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z

⁽¹⁾ UL L 135, 30.5.1991, str. 40. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

▼B

dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda ⁽¹⁾, kakor tudi prihodnja zakonodaja o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike ali mednarodni sporazumi.

3. Pri oblikovanju programa ukrepov v skladu z odstavkom 2 države članice upoštevajo trajnostni razvoj ter še zlasti socialne in gospodarske vplive predvidenih ukrepov. Za pomoč pristojnemu organu ali organom iz člena 7 pri uresničevanju njihovih ciljev na enoten način lahko države članice določijo ali vzpostavijo administrativne okvire, da bi imele koristi od takšnega sodelovanja.

Države članice zagotovijo, da so ukrepi stroškovno učinkoviti in tehnično izvedljivi, ter pred uvedbo novega ukrepa izvajajo presoje vplivov, vključno z analizo stroškov in koristi.

4. Programi ukrepov, oblikovani v skladu s tem členom, vključujejo prostorske varovalne ukrepe, ki prispevajo k skladnim in reprezentativnim mrežam zaščitene morskih območij, ustrezno vključujejo raznovrstnost sestavnih ekosistemov, kot so posebna ohranitvena območja v skladu z Direktivo o habitatih, posebna območja varstva v skladu z Direktivo o pticah in zaščitena morska območja, kakor so se dogovorile Skupnost oziroma zadevne države članice v okviru mednarodnih ali regionalnih sporazumov, katerih pogodbenice so.

5. Države članice se, če menijo, da bo upravljanje človekove dejavnosti na ravni Skupnosti ali mednarodni ravni po vsej verjetnosti imelo velik vpliv na morsko okolje, zlasti na območjih, ki jih obravnava člen 4, posamezno ali skupaj obrnejo na pristojni organ ali zadevno mednarodno organizacijo, da bi prišlo do obravnave in morebitnega sprejetja ukrepov, ki bi lahko bili potrebni za doseganje ciljev te direktive, da se s tem omogoči ohranjanje ali, kjer je to primerno, ponovna vzpostavitev celovitosti, strukture in delovanja ekosistemov.

6. Države članice najkasneje do leta 2013 za vsako morsko regijo ali podregijo objavijo ustrezne informacije o območjih iz odstavkov 4 in 5.

7. Države članice v svojih programih ukrepov navedejo, kako bodo izvajale ukrepe in kako bodo ti prispevali k uresničevanju okoljskih ciljnih vrednosti, oblikovanih v skladu s členom 10(1).

8. Države članice preučijo vplive svojih programov ukrepov na vode izven svojih morskih voda, da bi bila nevarnost škode za te vode čim manjša in da bi bil vpliv nanje po možnosti pozitiven.

9. Države članice obvestijo Komisijo in katero koli drugo zadevno državo članico o svojih programih ukrepov v treh mesecih po njihovem oblikovanju.

10. V skladu s členom 16 države članice zagotovijo, da so programi operativni v enem letu po njihovem oblikovanju.

⁽¹⁾ UL L 64, 4.3.2006, str. 37.

▼ B

Člen 14

Izjeme

1. Država članica lahko v svojih morskih vodah opredeli primere, kjer zaradi katerega koli od razlogov, navedenih v točkah (a) do (d), okoljskih ciljnih vrednosti ali dobrega okoljskega stanja ni mogoče v vseh pogledih uresničiti s sprejetimi ukrepi te države članice ali jih ni mogoče uresničiti znotraj zadevnega časovnega razporeda zaradi razlogov iz točke (e):

- (a) ukrepanje ali neukrepanje, za katero zadevna država članica ni odgovorna;
- (b) naravni vzroki;
- (c) višja sila;
- (d) spremembe ali menjave fizičnih značilnosti morskih voda, ki so jih povzročili ukrepi, sprejeti zaradi razlogov prevladujočega javnega interesa, ki so prevladali nad negativnim vplivom na okolje, vključno s kakršnim koli čezmejnim učinkom;
- (e) naravne razmere, ki ne dopuščajo pravočasnega izboljšanja stanja zadevnih morskih voda.

Zadevna država članica v svojem programu ukrepov te primere jasno opredeli in Komisiji predloži utemeljitev svojega mnenja. Pri opredelitvi primerov država članica upošteva posledice za države članice v zadevni morski regiji ali podregiji.

Zadevna država članica sprejme ustrezne *ad-hoc* ukrepe za nadaljevanje prizadevanj za doseg okoljskih ciljnih vrednosti in preprečevanje nadaljnjega poslabšanja stanja prizadetih morskih voda zaradi razlogov, opredeljenih v točki (b), (c) ali (d), in ublažitev škodljivega vpliva na ravni zadevne morske regije ali podregije ali v morskih vodah drugih držav članic.

2. V razmerah, zajetih v točki (d) odstavka 1, države članice zagotovijo, da spremembe ali menjave trajno ne izključujejo ali ogrožajo doseganja dobrega okoljskega stanja na ravni zadevne morske regije ali podregije ali v morskih vodah drugih držav članic.

3. *Ad-hoc* ukrepi iz tretjega pododstavka odstavka 1 se vključijo, v kolikor je to izvedljivo, v programe ukrepov.

4. Države članice razvijajo in izvajajo vse elemente morskih strategij iz člena 5(2), vendar se od njih razen glede začetne presoje, opisane v členu 8, ne zahteva, da sprejmejo posebne ukrepe, kjer ne obstaja znatno tveganje za morsko okolje ali kjer bi bili stroški nesorazmerni, ob upoštevanju tveganj za morsko okolje in pod pogojem, da ne pride do nadaljnjega poslabšanja.

Kadar država članica zaradi katerega koli od teh razlogov ne sprejme nobenega ukrepa, predloži Komisiji potrebno utemeljitev, s katero podkrepí svojo odločitev, hkrati pa skuša preprečiti, da bi doseganje dobrega okoljskega stanja postalo trajno ogroženo.

Člen 15

Priporočila za ukrepe Skupnosti

1. Kadar država članica opredeli zadevo, ki ima vpliv na okoljsko stanje njenih morskih voda in je ni mogoče rešiti z ukrepi, sprejetimi na nacionalni ravni, ali ki je povezana z drugo politiko Skupnosti ali mednarodnim sporazumom, o tem obvesti Komisijo in predloži utemeljitev za svoja mnenja.

Komisija odgovori v šestih mesecih.

2. Kjer je potrebno ukrepanje institucij Skupnosti, države članice Komisiji in Svetu predložijo ustrezna priporočila glede ukrepov v zvezi s primeri iz odstavka 1. Če v ustrezni zakonodaji Skupnosti ni drugače določeno, Komisija na takšno priporočilo odgovori v šestih mesecih in po potrebi upošteva priporočila, ko zadevne predloge predstavi Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 16

Obvestila in presoja Komisije

Komisija na podlagi obvestil o programih ukrepov, prejetih v skladu s členom 13(9), za vsako državo članico presodi, ali programi, ki so jih sporočile posamezne države članice, predstavljajo ustrezen okvir za izpolnjevanje zahtev te direktive, in od zadevne države članice lahko zahteva, da zagotovi razpoložljive in potrebne dodatne informacije.

Komisija pri pripravi teh presoj upošteva skladnost programov ukrepov v različnih morskih regijah ali podregijah in v celotni Skupnosti.

Komisija v šestih mesecih po prejemu vseh teh obvestil obvesti zadevne države članice, ali so po njenem mnenju programi ukrepov, ki so jih sporočile, v skladu s to direktivo, ter zagotovi smernice glede vseh sprememb, ki se ji zdijo potrebne.

POGLAVJE IV

POSODABLJANJE, POROČILA IN INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA

Člen 17

Posodabljanje

1. Države članice zagotovijo, da so morske strategije za posamezno zadevno morsko regijo ali podregijo redno posodobljene.

2. Za namene odstavka 1 države članice na usklajen način, kot je navedeno v členu 5, vsakih šest let po njihovi začetni vzpostavitvi pregledujejo naslednje elemente svojih morskih strategij:

(a) začetno presojo iz člena 8(1) in določitev dobrega okoljskega stanja iz člena 9(1);

(b) okoljske ciljne vrednosti, oblikovane v skladu s členom 10(1);

▼B

(c) programe spremljanja, izdelane v skladu s členom 11(1);

(d) programe ukrepov, določeni v skladu s členom 13(2).

3. Podrobnosti vsakega posodabljanja, opravljenega po pregledih, določenih v odstavku 2, se v treh mesecih po njihovi objavi v skladu s členom 19(2) pošljejo Komisiji, konvencijam o regionalnih morjih in vsaki drugi zadevni državi članici.

4. Člena 12 in 16 se uporabljata smiselno s tem členom.

*Člen 18***Začasna poročila**

Države članice v treh letih po objavi posameznega programa ukrepov ali njegove posodobitve v skladu s členom 19(2) Komisiji predložijo kratko začasno poročilo o napredku pri izvajanju tega programa.

*Člen 19***Sodelovanje javnosti in informacije javnega značaja**

1. Države članice v skladu z ustrežno obstoječo zakonodajo Skupnosti zagotovijo, da imajo vse zainteresirane strani čim prej na voljo učinkovite možnosti za sodelovanje pri izvajanju te direktive, vključno z, kjer je to mogoče, obstoječimi upravnimi organi ali strukturami, med drugim s konvencijami o regionalnih morjih, znanstvenimi svetovalnimi organi in regionalnimi svetovalnimi sveti.

2. Države članice objavijo ter javnosti omogočijo njihov pregled z namenom dajanja pripomb naslednjih povzetkov elementov njihovih morskih strategij in ustreznih posodobitev, kakor sledi:

(a) začetne presoje iz člena 8(1) in določitve dobrega okoljskega stanja iz člena 9(1);

(b) okoljskih ciljnih vrednosti, oblikovanih v skladu s členom 10(1);

(c) programov spremljanja, izdelanih v skladu s členom 11(1);

(d) programov ukrepov, določenih v skladu s členom 13(2).

3. V zvezi z dostopom do informacij o okolju se uporablja Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 41, 14.2.2003, str. 26.

▼B

Države članice v skladu z Direktivo 2007/2/ES Komisiji za izvajanje njenih nalog v zvezi s to direktivo, zlasti za pregled stanja morskega okolja v Skupnosti v skladu s členom 20(3)(b), zagotovijo neomejen dostop do teh podatkov in informacij iz začetnih presoj, ki so bile opravljene v skladu s členom 8, in iz programov spremljanja, ki so bili vzpostavljeni v skladu s členom 11, ter ji podelijo uporabniške pravice.

Podatki in informacije iz začetne presoje, ki je bila opravljena v skladu s členom 8, in iz programov spremljanja, ki so bili vzpostavljeni v skladu s členom 11, se najpozneje šest mesecev po tem, ko so postali dosegljivi, dajo na voljo tudi Evropski agenciji za okolje za opravljanje njenih nalog.

*Člen 20***Poročila Komisije**

1. Komisija objavi prvo poročilo o oceni izvajanja te direktive v dveh letih po prejemu vseh programov ukrepov in v vsakem primeru najpozneje do leta 2019.

Komisija potem vsakih šest let objavi nadaljnja poročila. Poročila predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

2. Komisija najpozneje do 15. julija 2012 objavi poročilo, v katerem je podana ocena prispevka te direktive k izvajanju obstoječih obveznosti in pobud držav članic ali Skupnosti na ravni Skupnosti ali mednarodni ravni na področju varstva okolja v morskih vodah.

To poročilo se posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.

3. Poročila iz odstavka 1 vključujejo:

- (a) pregled napredka pri izvajanju te direktive;
- (b) pregled stanja morskega okolja Skupnosti, ki se izvede v sodelovanju z Evropsko agencijo za okolje in ustreznimi regionalnimi organizacijami za morje in ribištvo ter v skladu z ustreznimi konvencijami;
- (c) pregled morskih strategij s predlogi za njihovo izboljšanje;
- (d) povzetek informacij, ki so jih zagotovile države članice v skladu s členoma 12 in 16, in presoj, ki jih izvede Komisija v skladu s členom 16 v zvezi z informacijami, prejetimi od držav članic v skladu s členom 15;
- (e) povzetek odgovora držav članic na vsako poročilo, predloženo Komisiji v skladu s členom 18;
- (f) povzetek odgovorov na pripombe Evropskega parlamenta in Sveta o predhodnih morskih strategijah;

▼B

- (g) povzetek prispevkov drugih politik Skupnosti k doseganju ciljev te direktive.

*Člen 21***Poročilo o napredku na zaščitenih območjih**

Na podlagi informacij, ki jih posredujejo države članice do leta 2013, Komisija do leta 2014 poroča o napredku pri ustanavljanju zaščitenih morskih območij ob upoštevanju obstoječih obveznosti v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti ter mednarodnih obveznosti Skupnosti in držav članic.

Poročilo posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.

*Člen 22***Financiranje Skupnosti**

1. Glede na prednostni značaj izdelave morskih strategij se izvajanje te direktive podpre z obstoječimi finančnimi instrumenti Skupnosti v skladu z veljavnimi pravili in pogoji.
2. EU sofinancira programe, ki jih pripravijo države članice, v skladu z obstoječimi finančnimi instrumenti.

*Člen 23***Pregled te direktive**

Komisija to direktivo pregleda do 15. julija 2023 in, če je primerno, predlaga potrebne spremembe.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE*Člen 24***Tehnične prilagoditve**

1. Priloge III, IV in V se lahko spremenijo glede na znanstveni in tehnični napredek v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(3), ob upoštevanju obdobja za pregled in posodabljanja morskih strategij, določenih v členu 17(2).
2. V skladu z regulativnim postopkom iz člena 25(2):
 - (a) se lahko sprejmejo metodološki standardi za uporabo prilog I, III, IV, in V;
 - (b) se lahko sprejmejo tehnični formati za namene prenosa in obdelave podatkov, vključno s statističnimi ter kartografskimi podatki.

▼B*Člen 25***Regulativni odbor**

1. Komisiji pomaga odbor.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Rok iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabijo člani 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

*Člen 26***Prenos**

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 15. julija 2010. O tem nemudoma obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih določb predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

3. Države članice brez morskih voda sprejmejo le določbe, ki so potrebne za izpolnjevanje zahtev iz členov 6 in 7.

Kjer takšne določbe že veljajo v nacionalni zakonodaji, zadevne države članice sporočijo Komisiji besedilo teh določb.

*Člen 27***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 28***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

*PRILOGA I***Kakovostni deskriptorji za določanje dobrega okoljskega stanja**

(iz členov 3(5), 9(1), 9(3) in 24)

1. Biotska raznovrstnost se ohranja. Kakovost in prisotnost habitatov ter razporeditev in številčnost vrst so v skladu s prevladujočimi fiziografskimi, geografskimi in podnebnimi pogoji.
2. Neavtohtone vrste, ki so posledica človekovih dejavnosti, so na ravneh, ki ne škodujejo ekosistemom.
3. Populacije vseh rib in lupinarjev, ki se izkoriščajo v komercialne namene, so znotraj varnih bioloških meja in imajo takšno razporeditev starosti in velikosti populacije, ki je značilna za zdrav stalež.
4. Vsi elementi morskih prehranjevalnih spletov so, kolikor je znano, prisotni v normalnih količinah in so normalno raznoliki ter se pojavljajo na ravneh, ki lahko zagotavljajo dolgoročno številčnost vrst in ohranitev njihove polne sposobnosti razmnoževanja.
5. Evtrofikacija, ki jo povzroči človek, in zlasti njeni škodljivi učinki, kot so upad biotske raznovrstnosti, degradacija ekosistemov, škodljivo cvetenje alg in pomanjkanje kisika v spodnjih plasteh voda, so minimalni.
6. Neoporečnost morskega dna je na ravni, ki zagotavlja zaščito strukture in funkcij funkcije ekosistemov ter preprečuje škodljive vplive zlasti na bentoške ekosisteme.
7. Trajna sprememba hidrografskih pogojev ne škoduje morskim ekosistemom.
8. Koncentracije onesnaževal so na ravneh, ki ne povzročajo onesnaženosti.
9. Onesnaževala v ribah in drugi morski hrani, namenjeni za prehrano ljudi, ne presegajo ravni, ki jih določa zakonodaja Skupnosti ali drugi ustrezni standardi.
10. Lastnosti in količine morskih odpadkov ne škodujejo obalnemu in morskemu okolju.
11. Uvedba energije, vključno s podvodnim hrupom, je na vseh ravneh, ki ne škodujejo morskemu okolju.

Države članice za določitev značilnosti dobrega okoljskega stanja v morski regiji ali podregiji, kakor je predvideno v členu 9(1), preučijo vsakega od kakovostnih deskriptorjev, navedenih v tej prilogi, da bi opredelile tiste deskriptorje, ki se uporabijo za določitev dobrega okoljskega stanja morske regije ali podregije. Ko država članica meni, da ni primerno uporabiti enega ali več teh deskriptorjev, predloži Komisiji utemeljitev v okviru obvestila v skladu s členom 9(2).

▼B

PRILOGA II

Pristojni organi

(iz člena 7(1))

1. Ime in naslov pristojnega organa ali organov – uradno ime in naslov določenega pristojnega organa ali organov.
2. Pravni status pristojnega organa ali organov – kratek opis pravnega statusa pristojnega organa ali organov.
3. Odgovornosti – kratek opis pravnih in upravnih odgovornosti pristojnega organa ali organov in njegova/njihova vloga glede zadevnih morskih voda.
4. Članstvo – kadar pristojni organ ali organi deluje/-jo kot usklajevalni organ za druge pristojne organe, je treba navesti seznam le-teh, skupaj s povzetkom institucionalnih povezav za zagotovitev usklajevanja.
5. Regijsko ali podregijsko usklajevanje – zahteva se povzetek mehanizmov, vzpostavljenih za zagotovitev usklajevanja med državami članicami, katerih morske vode spadajo v isto morsko regijo ali podregijo.

▼ M1

PRILOGA III

Okvirni seznam ekosistemskih elementov, antropogenih pritiskov in človekovih dejavnosti, pomembnih za morske vode

(iz členov 8(1), 9(1), 9(3), 10(1), 11(1) in 24)

Tabela 1

Struktura, funkcije in procesi morskih ekosistemov

še zlasti pomembno za točko (a) člena 8(1) ter člena 9 in 11

Tema	Ekosistemski elementi	Možni parametri in značilnosti (opomba 1)	Relevantni kakovostni deskriptorji iz Priloge I (opombi 2 in 3)
Vrsta	Skupine vrst (opomba 4) morskih ptic, sesalcev, plazilcev, rib in glavonožcev morske regije ali podregije	Prostorska in časovna variabilnost na vrsto ali populacijo: <ul style="list-style-type: none"> — porazdelitev, številčnost in/ali biomasa — velikost, starost in spolna struktura — stopnje plodnosti, preživetja in smrtnosti/poškodb — vedenje, vključno z gibanjem in migracijami — habitat za vrsto (obseg, primerčnost) Sestava skupine glede na vrsto	(1); (3)
Habitati	Širši tipi habitata vodnega stolpa (pelagičen) in morskega dna (bentoški) (opomba 5) ali drugi tipi habitata, vključno z njihovimi povezanimi biološkimi skupnostmi v celotni morski regiji ali podregiji	Na tip habitata: <ul style="list-style-type: none"> — porazdelitev in obseg habitata (ter volumen, če je ustrezno) — sestava vrst, številčnost in/ali biomasa (prostorska in časovna variabilnost) — velikostna in starostna struktura vrst (če je ustrezno) — fizikalne, hidrološke in kemijske značilnosti Dodatno za pelagične habitate: <ul style="list-style-type: none"> — koncentracija klorofila a — pogostost cvetenja planktona in prostorski obseg 	(1); (6)
Ekosistemi, vključno s prehranjevalnimi spleti	Struktura, funkcije in procesi ekosistemov, vključno s/z: <ul style="list-style-type: none"> — fizikalnimi in hidrološkimi značilnostmi — kemičnimi značilnostmi — biološkimi značilnostmi — funkcijami in procesi 	Prostorska in časovna variabilnost: <ul style="list-style-type: none"> — temperature in leda — hidrologije (valovanje in tokovi; naraščanje, mešanje, zadrževalni čas, dotok sladke vode; morska gladina) — batimetrije 	(1); (4)

▼ **M1**

Tema	Ekosistemski elementi	Možni parametri in značilnosti (opomba 1)	Relevantni kakovostni deskriptorji iz Priloge I (opombi 2 in 3)
		<ul style="list-style-type: none"> — motnosti (mulj/usedline), bistrosti, zvoka — substrata morskega dna in morfologije — slanosti, hranil (N, P), organskega ogljika, raztopljenih plinov (pCO₂, O₂) in vrednosti pH — povezav med habitati in vrstami morskih ptic, sesalcev, plazilcev, rib ter glavonožcev — strukture pelagične in bentoške skupnosti — produktivnosti 	

Opombe k tabeli 1

Opomba 1: podan je okvirni seznam relevantnih parametrov in značilnosti za vrste, habitate in ekosisteme, ki odraža parametre, na katere vplivajo pritiski iz tabele 2 te priloge in ki so pomembni za merila, določena v skladu s členom 9(3). Posamezne parametre in značilnosti, ki se uporabijo za spremljanje in presojo, bi bilo treba določiti v skladu z zahtevami iz te direktive, vključno s tistimi iz členov 8 do 11.

Opomba 2: številke v tem stolpcu se nanašajo na ustrezne oštevilčene točke v Prilogi I.

Opomba 3: v tabeli 1 so samo kakovostni deskriptorji (1), (3), (4) in (6), ki temeljijo na stanju, za katere so merila določena v skladu s členom 9(3). Vsi ostali kakovostni deskriptorji iz Priloge I, ki temeljijo na pritisku, so lahko relevantni za vsako temo.

Opomba 4: te skupine vrst so dodatno specificirane v delu II Priloge k Sklepu Komisije (EU) 2017/848 z dne 17. maja 2017 o merilih in metodoloških standardih na področju dobrega okoljskega stanja morskih voda ter specifikacijah in standardiziranih metodah za spremljanje ter presojo in razveljavitvi Sklepa 2010/477/EU (glej stran 43 tega Uradnega lista).

Opomba 5: ti širši tipi habitata so dodatno specificirani v delu II Priloge k Sklepu Komisije (EU) 2017/848.

▼ M1

Tabela 2

Antropogeni pritiski, uporabe in človekove dejavnosti, ki se izvajajo v morskem okolju ali nanj vplivajo

Tema	Pritisk (opomba 1)	Možni parametri	Relevantni kakovostni deskriptorji iz Priloge I (opombi 2 in 3)
Biološka	vnos ali razširjenost neavtohtonih vrst	Intenzivnost ter prostorska in časovna variabilnost pritiska v morskem okolju in, kjer je ustrezno, pri viru.	(2)
	vnos mikrobnih patogenov	Za presojo okoljskih vplivov pritiska izberite relevantne ekosistemske elemente in parametre iz tabele 1.	
	vnos gensko spremenjenih vrst in premestitev avtohtonih vrst		
	izguba ali sprememba naravnih bioloških skupnosti zaradi gojenja živalskih ali rastlinskih vrst		
	motenje vrst (npr. kjer se plodijo, počivajo in prehranjujejo) zaradi človekove prisotnosti		
	ekstrakcija ali smrtnost/poškodbe divjih vrst (s komercialnim in športnim ribolovom ter drugimi dejavnostmi)		(3)
Fizikalna	fizično motenje morskega dna (začasno ali reverzibilno)		(6); (7)
	fizična izguba (zaradi trajne spremembe substrata morskega dna ali morfologije in ekstrakcije substrata morskega dna)		
	spremembe hidroloških pogojev		
Snovi, odpadki in energija	vnos hranil – razpršeni viri, točkovni viri, izpusti v ozračje		(5)
	vnos organskih snovi – razpršeni in točkovni viri		
	vnos drugih snovi (npr. sintetične snovi, nesintetične snovi, radionuklidi) - razpršeni viri, točkovni viri, izpusti v ozračje, akutni dogodki		(8); (9)

▼ **M1**

Tema	Pritisk (opomba 1)	Možni parametri	Relevantni kakovostni deskriptorji iz Priloge I (opombi 2 in 3)
	vnos odpadkov (trdni odpadki, vključno z mikroodpadki)		(10)
	vnos antropogenega zvoka (impulzen, neprekinjen)		(11)
	vnos drugih oblik energije (vključno z elektromagnetnimi polji, svetlobo in toploto)		
	vnos vode – točkovni viri (npr. slanica)		

2b Uporabe in človekove dejavnosti, ki se izvajajo v morskem okolju ali nanj vplivajo

še zlasti pomembno za točki (b) in (c) člena 8(1) (samo dejavnosti, označene z * so relevantne za točko (c) člena 8(1) ter člena 10 in 13

Tema	Dejavnost
Fizično prestrukturiranje rek, obale ali morskega dna (upravljanje voda)	pridobivanje zemljišč
	kanalizacije in druge spremembe vodotokov
	varstvo obale in protipoplavna zaščita*
	konstrukcije na morju (razen za nafto/plin/obnovljive vire)*
	prestrukturiranje morfologije morskega dna, vključno z izkopavanjem in odlaganjem materiala*
Ekstrakcija neživih virov	ekstrakcija mineralov (kamni, kovinske rude, prod, pesek, školjčne lupine)*
	ekstrakcija nafte in plina vključno z infrastrukturo*
	ekstrakcija soli*
	ekstrakcija vode*
Proizvodnja energije	proizvodnja energije iz obnovljivih virov (veter, valovi in plimovanje), vključno z infrastrukturo*
	proizvodnja energije iz neobnovljivih virov
	prenos električne energije in komunikacije (kabli)*
Ekstrakcija živih virov	ribolov in lov na lupinarje (komercialni, športni)*
	predelava rib in lupinarjev*
	izkoriščanje morskih rastlin*
	lov in zbiranje za druge namene*

▼ **M1**

Tema	Dejavnost
Gojenje živih virov	akvakultura – morska, vključno z infrastrukturo*
	akvakultura – sladka voda
	kmetijstvo
	gozdarstvo
Promet	prometna infrastruktura*
	promet – plovba*
	promet – zrak
	promet – kopno
Komunalna in industrijska uporaba	komunalna uporaba
	industrijska uporaba
	ravnanje z odpadki in odstranjevanje*
Turizem in prosti čas	infrastruktura za turizem in prosti čas*
	turistične in prostočasovne dejavnosti*
Varnost/obramba	vojaške operacije (v skladu s členom 2(2))
Izobraževanje in raziskave.	raziskovalne in izobraževalne dejavnosti*

Opombe k tabeli 2

Opomba 1: presoja pritiskov bi morala obravnavati njihove ravni v morskem okolju in, če je primerno, stopnje vnosov (iz kopenskih ali atmosferskih virov) v morsko okolje.

Opomba 2: številke v tem stolpcu se nanašajo na ustrezne oštevilčene točke v Prilogi I.

Opomba 3: v tabeli 2a so samo kakovostni deskriptorji (2), (3), (5), (6), (7), (8), (9), (10) in (11), ki temeljijo na pritisku, za katere so merila določena v skladu s členom 9(3). Vsi ostali kakovostni deskriptorji iz Priloge I, ki temeljijo na stanju, so lahko relevantni za vsako temo.

*PRILOGA IV***Okvirni seznam značilnosti, ki se upoštevajo pri določitvi okoljskih ciljnih vrednosti**

(iz členov 10(1) in 24)

1. Ustrezna pokritost vseh elementov, značilnih za morske vode pod suverenostjo ali v pristojnosti države članice znotraj morske regije ali podregije.
2. Treba je zastaviti (a) ciljne vrednosti, ki ustvarjajo zelene pogoje, ki imajo podlago v določitvi dobrega okoljskega stanja; (b) merljive ciljne vrednosti in s tem povezane kazalce, ki dopuščajo spremljanje in ocenjevanje; in (c) operativne ciljne vrednosti v zvezi z dejanskimi izvedbenimi ukrepi za podporo pri doseganju teh ciljnih vrednosti.
3. Določanje okoljskega stanja, ki ga je treba doseči ali ohraniti, in oblikovanje stanja glede na merljive lastnosti elementov, ki so značilni za morske vode države članice znotraj morske regije ali podregije.
4. Doslednost zastavljenih ciljnih vrednosti; ciljne vrednosti ne smejo biti med seboj nasprotujoče.
5. Določanje sredstev, potrebnih za doseganje ciljnih vrednosti.
6. Določitev časovnega roka za doseganje ciljnih vrednosti, vključno z morebitnimi vmesnimi ciljnimi vrednostmi.
7. Določanje kazalcev, namenjenih za nadzorovanje napredka in usmerjanje upravnih odločitev k doseganju ciljnih vrednosti.
8. Določanje referenčnih točk, kjer je to ustrezno (ciljne in mejne referenčne točke).
9. Skrbno preučevanje družbenih in gospodarskih razmer pri zastavljanju ciljev.
10. Preučevanje zastavljenih okoljskih ciljnih vrednosti, s tem povezanih kazalcev ter mejnih in ciljnih referenčnih točk, razvitih na podlagi okoljskega cilja, določenega v členu 1, da se presodi, ali bi morskim vodam, ki so pod suverenostjo in v pristojnosti držav članic znotraj morske regije, z doseganjem ciljnih vrednosti zagotovili stanje, ki jim ustreza.
11. Združljivost ciljnih vrednosti, katerim so se Skupnost in države članice zavezale s pomembnimi mednarodnimi in regionalnimi sporazumi, ter uporaba tistih, ki so najpomembnejši za zadevno morsko regijo ali podregijo z namenom doseči okoljski cilj iz člena 1.
12. Ko se niz ciljnih vrednosti in kazalcev zbere, bi jih bilo treba preučiti skupaj in glede na okoljski cilj, določen v členu 1, da se presodi, ali bo doseganje ciljnih vrednosti morskemu okolju zagotovilo stanje, ki mu ustreza.

PRILOGA V

Programi spremljanja

(iz členov 11(1) in 24)

1. Treba je zagotoviti informacije za presojo okoljskega stanja ter za ocenitev oddaljenosti od, in napredka k, doseganju dobrega okoljskega stanja v skladu s Prilogo III ter merili in metodološkimi standardi, ki jih je treba določiti v skladu s členom 9(3).
2. Treba je zagotoviti nastajanje informacij, ki omogočajo prepoznavanje ustreznih kazalcev za okoljske ciljne vrednosti, predvidene v členu 10.
3. Treba je zagotoviti nastajanje informacij, ki omogočajo presojo vpliva na ukrepe iz člena 13.
4. Treba je vključiti dejavnosti, da se ugotovi vzrok spremembe in s tem uvede morebitne korektivne ukrepe, potrebne za ponovno doseganje dobrega okoljskega stanja, če se ugotovi, da je prišlo do odmikanja od zelenega stanja.
5. Treba je zagotoviti informacije o kemičnih onesnaževalih v vrstah z območij komercialnega ribolova, ki se uporabljajo za prehrano ljudi.
6. Treba je vključiti dejavnosti za potrditev, da se s popravnimi ukrepi dosežejo zelene spremembe, ne pa neželeni stranski učinki.
7. Treba je zbrati informacije na podlagi morskih regij ali podregij v skladu s členom 4.
8. Treba je zagotoviti primerljivost ocenjevalnih pristopov in metod med morskimi regijami in/ali podregijami in znotraj njih.
9. Treba je razviti tehnične specifikacije in standardizirane metode za spremljanje na ravni Skupnosti, da se omogoči primerljivost informacij.
10. Treba je zagotoviti čim boljše združljivost z obstoječimi programi, razvitimi na regionalni in mednarodni ravni, da se tako pospeši skladnost med temi programi in izogne podvajanju prizadevanj, z uporabo tistih smernic za spremljanje, ki so najpomembnejše za zadevno morsko regijo ali podregijo.
11. Presoja o bistvenih spremembah okoljskih pogojev je treba vključiti kot del začetne presoje iz člena 8, kakor tudi nove in nastajajoče zadeve, kjer je to potrebno.
12. Treba je obravnavati ustrezne elemente, naštet v Prilogi III, in njihovo naravno spremenljivost kot del začetne presoje, predvidene v členu 8, in oceniti trende, usmerjene k doseganju okoljskih ciljev, določenih v členu 10(1), z uporabljanjem določenih kazalcev in njihovih mejnih ali ciljnih referenčnih točk, kjer je to primerno.

*PRILOGA VI***Programi ukrepov**

(iz člena 13(1) in 24)

1. Nadzorovanje vnosa: upravljavski ukrepi, ki vplivajo na količino dovoljene človekove dejavnosti.
2. Nadzorovanje iznosa: upravljavski ukrepi, ki vplivajo na dovoljeno stopnjo motnje komponente ekosistema.
3. Nadzori prostorske in časovne porazdelitve: upravljavski ukrepi, ki vplivajo na to, kje in kdaj se dovoli dejavnost.
4. Ukrepi za usklajevanje upravljanja: orodja, ki zagotavljajo, da je upravljanje usklajeno.
5. Ukrepi za izboljšanje sledljivosti onesnaženosti morja, kjer je to izvedljivo.
6. Gospodarske pobude: upravljavski ukrepi, ki so v gospodarskem interesu tistih, ki uporabljajo morske ekosisteme za delovanje na načine, ki pripomorejo k doseganju cilja dobrega okoljskega stanja.
7. Orodja za ublažitev in sanacijo: upravljavska orodja, ki usmerjajo človekove dejavnosti k obnavljanju poškodovanih komponent morskih ekosistemov.
8. Komunikacija, vključevanje interesnih skupin in večanje javne ozaveščenosti.